

ESGLÉSIA

DE

MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núm. 9 — SETEMBRE 1985

257

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE267

- 44.—Homilia pel dia de l'Assumpció de la Mare de Déu.
- 45.—Què demana l'Església als catequistes. Conferència.
- 46.—Glosa a Alaïor per a les Franciscanes.

SES CATEQUESIS DEL BISBE

- 47.—Un Congrés.
- 48.—Una Església més apta.
- 49.—Maria, estrella de l'evangelització.

SECRETARIA GENERAL289

- Administració de la Confirmació.
- Col·lecta del dia del Seminari 1985.

INFORMACIÓ DIOCESANA292

- Activitats del Sr. Bisbe.
- V Escola d'estiu per a catequistes, a Tortosa.
- Homenatge a les religioses Franciscanes, a Alaïor.

COMISSIÓ MIXTA GOVERN BALEAR — DIÒCESIS DE LES ILLES297

- Constitució de la Comissió mixta en matèria de Patrimoni.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA299

- Decret sobre normes complementàries al nou Codi.
- Decret sobre qüestions especials en matèria econòmica.

Núm. 8 - SETEMBRE 1985

DOCUMENTS DEL BISBE

44 HOMILIA PEL DIA DE L'ASSUMPCIÓ DE LA MARE DE DÉU

(Sta. Maria, de Maó, 1985)

Estimats germans,

Avui celebrem la solemnitat de la Verge Maria, en el misteri de la seva Assumpció gloriosa al cel. Com molt bé s'ha escrit, commemoram la seva pasqua, és a dir, la seva mort i resurrecció, duita ella per mans d'àngels allà on ja regna triomfant el seu Fill diví.

Hem escoltat les lectures d'aquesta festa i ens hem esplaiat en la comparació de l'arca de l'aliança de l'antic testament amb Ella, nova Arca de l'Aliança del nou, coma portadora del Redemptor qui ens atraca a Déu, el nostre Pare.

Després, sant Pau ens recordava la resurrecció de Jesús, dient-nos que també nosaltres, seguint-lo, un dia ressuscitarem, a l'hora que Ell vindrà. Perquè Ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics davall els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort.

I açò, celebrem avui, en honor de la Verge Maria, la Mare de Déu i Mare de l'Església: ella ja ha vençut la mort totalment i regna també, com a coronament de tot.

L'Evangelí, per açò, ens narra l'himne d'acció de gràcies que Maria va dir el dia de la seva visita a sta. Elisabet: La meva ànima magnifica el Senyor. Perquè el Totpoderós obra en mi meravelles. A Ell la glòria i l'honor pels segles.

El prefaci del dia d'avui és ben a propòsit per recalcar i insistir en aquestes lectures que hem fet. I pot servir molt bé com a comentari i explanació de totes elles.

Imatge i primícia de l'Església. Perquè Maria és gloriosa.

Si hem de donar gràcies a Déu i celebrar aquesta festa d'avui és perquè, per Crist Senyor nostre, avui Maria ha estat assumpta al cel. I Ella queda com a imatge i primícia de l'Església gloriosa. Després de Crist, Ella és la primícia del triomf de Déu sobre el mal i sobre el pecat. Per açò, se'ns posa com a imatge primicera en el sentit que tots, romanent feels al Senyor, anirem seguint els seus passos per arribar un dia a formar part de l'Església gloriosa.

Per açò el Concili ens pot dir aquestes paraules tan polides: "La Verge Maria, pel do i l'ofici de la maternitat divina i per les seves gràcies i dons singulars, és íntimament unida amb l'Església: la Mare de Déu és figura de l'Església, en l'ordre de la fe, de la caritat i de la unió perfecta amb Jesucrist. En el misteri de l'Església la Benaventurada Verge Maria va passar al davant perquè de manera eminent i singular fou exemple de verge i de mare".

Podem, idò, dir que l'Església ja ha arribat, en la Verge Maria, a la perfecció en què no hi ha taca ni arruga, ni pecat.

Model d'esperança certa.

Mentrestant nosaltres, els feels cristians, fills de tan excelsa Mare, encara esteim en aquest món per anar vencent el mal i per procurar de conformar-nos més i millor a la imatge i model que és Maria per a tots nosaltres. Que bé, idò, que el prefaci, després d'haver-nos dit que Maria és la imatge i la primícia de l'Església gloriosa, ens la recomani com a model d'esperança certa.

Voldria, estimats germans, que consideràssiu ara l'esperança de Maria, per sebre copiar aquest model en els moments actuals de la nostra Església, a la qual sembla que li manqui aquesta certa esperança. Repassau les paraules que acabam d'escoltar en l'evangelí, en el càntic del seu magnificat i veureu i vos entemereu que ella s'ha donat del tot al seu Déu qui salva: perquè el seu nom és sant; perquè el seu amor s'esten de generació en generació; perquè les obres del seu braç són potents; perquè ens ha protegit i s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre.

Maria ha posat tota la seva confiança en el Totpoderós. I després, segons ens narren els evangelis, ha anat seguint el seu Fill, fins al peu de la creu, sempre amb l'esperança certa, amb la convicció i la fe d'una mare i d'una singular cristiana que ha fet el seguiment del seu Fill, de cap a

cap, amb l'esperança certa del triomf final, després del sacrifici i dels sofriments i de la mort que havien de precedir la victòria final.

La tenim nosaltres aquesta esperança certa? O millor dit, la vivim, a pesar de les dificultats i dels sofriments d'aquesta vida? L'Església, continuadora de l'obra redemptora de Jesús, ha de viure en esperança. Els feels cristians que formam part d'ella hem d'imitar aquesta virtut teològica, tan profunda en Maria, per no descoratjar-nos i adormir-nos en mig de les nostres tasques i treballs. Potser ara corren uns altres aires avui i dóna la impressió que els cristians esteim estemordits i emporuguits. I no sabem dir una paraula d'esperança i d'optimisme a aquest nostre món que viu tan a prop i tan pendent dels cataclismes que pot ocasionar una guerra nuclear o qualsevol potentíssima bomba.

No obstant açò, si volem viure en l'esperança que ens mostra la Verge Maria, hem de sebre reaccionar davant el mal, la persecució i les dificultats que tornam a tenir. Quans de vosaltres, estimats germans que m'escoltau, esteu preocupats i fins i tot angoixats pels vostres fills i per la jove generació que puja. Drogues, alcoholisme, costums eròtics, idees perniciososes... poden desfer interiorment i amb més força que les bombes, tota una generació. Però, i l'exemple dels majors, en aquest punt? Què veuen els joves en les actituds i hàbits de molts qui, per la posició i el lloc que ocupen, haurien de donar més bon exemple per a ells, els joves?

El crit de l'esperança certa que ens infon Jesús i de la qual és model Maria, és: "No tingueu por!" Crit evangèlic que, però, ens obliga a fer feina i posar el nostre esforç en la construcció d'un món millor, perquè, és ver, que no hi pot haver esperança certa en l'obra de l'Esperit Sant qui guia la seva Església, si nosaltres els qui la formam no posam en tots els camps de la humanitat el nostre exemple i la nostra vida esperançada i operadora. Cadascú segons li toqui en el seu estat i condició.

Consol del poble que camina.

Finalment, el prefaci ens diu que la Verge Maria, Mare de Déu, és consol del poble que camina. Aquí hem de considerar no solament el consol que Ella és per a nosaltres, sinó també veure si vertaderament som un poble que camina.

En un dels himnes que resam el dia d'avui demanam a Maria que ajudi als qui ploren, els pobres i els malalts. I també que demani al seu Fill, Jesús, per a nosaltres, que ja que per Ella el Fill de Déu va assumir la nostra naturalesa humana que Ell ens doni participació en la filiació divina.

El camí que fa l'Església en aquest món sempre serà un camí de misteri. Poble que camina, en peregrinatge continuat, sense parar mai, sempre cap endavant, necessitarà una ajuda i un companatge, per a no caure defallit. Si l'Església fa el seu camí juntament amb Maria, la Mare de Jesús, tal com van començar a fer-ho els apòstols, als inicis de l'Església, certament no mancarà mai el consol de la Mare i l'ajuda per travessar el "desert" de la vida. L'himne a Maria ens ho tornar a dir, mentre li demana que "així com va ser l'escala per la qual va davallar l'Altíssim a la terra, sigui també per a nosaltres el camí que duu cap a la felicitat del cel".

Idò, estimats germans, nosaltres feim aquest camí de feels seguidors de Jesús, ben acompanyats per la seva Mare, Maria. Que ens doni el seu consol, que sigui esperança certa per a tots nosaltres, ja que Ella, com a imatge i primícia de l'Església gloriosa vol que tots, com a fills seus sapiguem fer via en mig dels obstacles d'aquest món sense perdre la brúixola que ens orienti a port feliç.

Aquesta és la festa, la solemnitat de Maria, assumpta al Cel. Que el nostre agraiment i la nostra felicitació a la Mare sigui una pregària constant, devota i filial per sobre correspondre, a les seves gràcies i a la seva intercessió.

45. QUÈ DEMANA L'ESGLÉSIA ALS CATEQUISTES

(Conferència llegida en la Jornada Interdiocesana de catequistes, dins de la V Escola d'Estiu per a catequistes, a la Catedral de Tortosa, el dia 18 de juliol de 1985).

Estimats catequistes,

I.- Introducció.

Deixeu-me començar aquesta conferència-col.loqui amb dues citacions històriques que siguin com un petit record i, al mateix temps, un íntim homenatge a tanta de gent com ens ha precedit, a casa nostra, en la tasca de l'educació de la fe dels nostres fidels cristians, especialment en la catequesi. M'ho avala això, el fet de trobar-nos a Tortosa, i, precisament a l'interior de la seva Catedral, celebrant aquesta Jornada Interdiocesana del catequista.

Es tracta, doncs, en primer lloc, de recular fins a principis del se-

gle XV. L'any 1429 es celebrava aquí, a Tortosa, un Concili de la Tarraconense. I, en ell, entre altres qüestions, es manava de fer "la composició d'un catecisme significativament unificat —potser per primera vegada en la història de la catequesi—, destinat directament al públic".

Per a la segona citació, l'altre record, cal situar-nos un segle i mig després, a finals del XVI. Aleshores, era bisbe de Tortosa, Dn. Gaspar Punter Barredal, fill de Morella. L'any 1597, ell va consagrar aquesta Catedral encara no del tot acabada. Dos anys abans, el 1595, seguint les directrius del Concili de Trento, el bisbe Punter havia publicat, com a text i amb estructura sistemàtica, un llibre o catecisme titulat: "De la explicació dels misteris i doctrines de la nostra fe cristiana". En català, és clar, segons una constitució del Concili Tarraconense, publicada el 1591, que establí que l'exposició de la doctrina cristiana es faci "lingua vernacula et materna", és a dir, la del poble.

Avui, al cap de quatre i cinc segles d'aquestes dates, també estem units, aquí a Tortosa, i a la seva Catedral, no un grup de pares conciliaris, sinó un estol esplèndid i nombrós de catequistes, celebrant la nostra V Escola d'Estiu i, en aquest dijous, la Jornada Interdiocesana del Catequista, també per veure i examinar, com van fer ells, què ens demana l'Església als catequistes, avui i aquí.

Que el record, doncs, i les citacions que he fet, ens impulsin a tots a continuar el camí fressat per ells, per així anar realitzant aquesta tasca de la catequesi, en l'educació de la fe dels nostres cristians. I que ells ens valguin per dur-la a bon terme.

Què demana, doncs, avui l'Església als seus catequistes?

Diuen que "demanar no fa pobre". Es una dita popular que vol significar i massa sovint expressa, la por que fa de ser pobre. I, per tant, que no tinguem por que ens tractin de pobres quan demanem alguna cosa.

L'Església, pobra o no, amb por de ser-ne o no, sí que demana quelcom als catequistes. Ens fa més d'una demanda. Esperançada en els seus catequistes, l'Església els demana tota una sèrie de coses, que ara intentaré de detallar.

Abans, però, de fer-ho, crec que és molt interessant concretar també, en un primer capítol, unes realitats eclesials prèvies, que el catequista ha de tenir i que són demandes o exigències bàsiques per a la definició d'aquest ministeri. Vegem-les, doncs.

II.- Exigències de l'Església als catequistes.

1.- Principi general: transmetre als altres la fe que hem rebut.

El principi a establir per a aquestes exigències, seria: el catequista ha de transmetre als altres, als catequitzands, la fe que ha rebut. Per això, l'Església exigeix, amb la força del seu convenciment i per la naturalesa de la mateixa cosa en si, tot un seguit de qualitats i condicions que s'han de donar en el catequista. Diré aquestes.

1.1.- Cristians sacramentalment adults.

El catequista ha de ser forçosament un cristià sacramentalment adult, i, doncs, batejat, confirmat i alimentat amb el Cos i la Sang de Crist. La recepció d'aquests sagraments de la iniciació cristiana ha obligat ja al qui els rep, a una primordial i fonamental educació de la seva fe. La incorporació, pel Baptisme, a l'Església, i la plenitud de drets que atorga la confirmació, a més de l'aliment espiritual que és l'Eucaristia, fan hàbil substancialment al cristià per exercir el ministeri o servei que té obligació de fer, com a subjecte actiu i ben disposat per a la missió confiada, en general, a l'Església per Jesucrist. No es pot donar, doncs, un catequista pròpiament dit, sense haver rebut aquests tres sagraments.

1.2.- Cristians convençuts.

Després hi ha també l'exigència d'una vida cristiana normal i viscuda cada dia, per mitjà de la qual el catequista ha d'esdevenir un cristià convençut.

Quan dic un cristià convençut, vull dir un cristià que viu la seva fe i de la seva fe. Batejat i confirmat, com deia abans, el catequista és testimoni davant el món de la Bona Nova de Jesús. Està convençut que Jesucrist és el Salvador, el Redemptor, el centre de tota la història, el qui ha unit la humanitat amb la Divinitat, el qui ens fa dir a Déu, Pare. Així el catequista viu d'aquesta fe i la seva vida ha de consonar amb el que creu.

Si no hi ha un convenciment total, malgrat les debilitats que pot experimentar cada persona, no veig massa possible que es pugui transmetre una fe i una vida en el seguiment de Jesús, objecte principal de la catequesi.

1.3.- Cristians exemplars.

Quan dic que el catequista ha d'ésser un cristià exemplar, expresso la conducta cristiana del catequista, que ha d'estar en conformitat amb la paraula de l'Évangeli, i que ha de maldar per anar acomodant la seva vida, no solament als preceptes de Déu i de l'Església, sinó també i fonamentalment a les benaurances del Senyor. Els catequitands no poden veure dissonàncies entre el què se'ls ensenya i el què el catequista practica. Com Jesús, el catequista ha de "dir i fer", allunyant-se tant com pugui d'aquell reny del Senyor als fariseus: "Diuen i no fan".

La catequesi no solament és cosa de paraules, sinó també de fets i d'actituds.

1.4.- Cristians formats.

Quan dic un cristià format, insinuo ja el treball i la feina d'intel·ligència i de coneixement que ha de fer el catequista. Vull dir un cristià que pren consciència dels mitjans formatius que necessita, ja no solament per viure, fins i tot exemplarment, la seva fe, sinó per saber-la transmetre als altres. El catequista ha d'anar caminant sempre cap a un coneixement profund i intern de Jesús, per així estimar-lo i fer-lo estimar més i més.

Aquest punt de la formació dels catequistes és molt important. No podrem deixar mai d'insistir-hi una i altra vegada, perquè si veritablement l'Església necessita catequistes —i els catequistes són molt més importants i necessaris que els mètodes i els mitjans—, no hi ha dubte que la formació i la preparació del catequista no es pot abandonar mai. Tal com es demana una formació permanent pel clergat, és exigència que aquesta també la tinguin els catequistes.

No es pot prescindir d'aquesta formació. La societat, enmig de la qual hem de viure, darrerament vol seguir uns camins no massa cristians ni evangèlics. Hem de detectar aquest món que sembla oblidar el seu passat i no preocupar-se massa del seu futur. Es van perdent valors de sempre i comencen a primar-ne d'altres que convé escatir i sospesar. Per això, l'Església necessita catequistes ben formats i preparats, arrelats a la fe dels Apòstols i sostinguts per un magisteri fonamental que va indicant les passes a fer i els indrets i contorns a seguir.

La tasca a relitzar és seriosa. Tots els qui heu fet aquest bell gest d'exercir aquest ministeri catequètic sentiu la fretura del compliment exacte i del desig intens de no fracassar i de dur a terme amb èxit el vos-

tre treball, en bé dels vostres catequizands, i, en conseqüència, la necessitat d'una continuada formació.

1.5.- Cristians que transmetin la vida.

Transmetre, doncs, als altres la fe que hem rebut per atansar—los a Jesús, és el punt culminant per al catequista. Perquè, aquí, a la catequesi no es tracta solament de fer una funció noètica, vull dir, d'educació de la intel·ligència i dels coneixements intel·lectuals. No es tracta simplement de fer aprendre una lliçó, com fa el mestre a l'escola. La missió del catequista és la de transmetre principalment una vida, una vivència, el seguiment de Jesús.

El Papa Joan Pau II ho expressa molt bé això que acabo de dir—vos, en la "Catechesi tradendae", en el no. 5, quan escriu: "L'objecte essencial i primordial de la catequesi és —per dir—ho amb una expressió molt familiar a sant Pau i a la teologia contemporània— "el misteri de Crist". I, després, continua: "En aquest sentit, el fi definitiu de la catequesi és posar algú, no sols en contacte, sinó en comunió, en intimitat amb Jesús. Només Ell pot conduir—nos a l'amor del Pare en l'Esperit i fer—nos partícips de la vida de la Santíssima Trinitat".

1.6.- Cristians amb missió.

Finalment, és també una exigència de l'Església la missió que rep el catequista per exercir el seu càrrec. I aquí cal fer un aclariment.

Tot cristià, per fet de ser—ho, és cridat a ser un "enviat" que, d'acord amb el seu personal carisma i responsabilitat, ha de fer present el missatge de Jesús en els llocs i circumstàncies de la seva vida.

No cal que ningú li ho mani o li doni missió per això. La té pel fet de ser membre viu del cos de l'Església, la qual és essencialment evangelitzadora per manament de Crist, i continuadora de la seva obra de salvació.

Perquè tots els membres del Poble de Déu, que és l'Església, cada un a la seva manera, participen de la triple funció de Crist, sacerdotal, profètica i reial, i per tant, s'ha de reconèixer el caràcter ministerial de tots els cristians. Per això, a través del carisma rebut, els fidels participen del servei profètic de la paraula que Crist ens ha comunicat.

I és damunt d'aquesta gran realitat eclesial, que tots tenim pel nostre baptisme, que l'Església hi ha bastit la figura, entre altres, del catequista, com de cristià generós, que sense cap minva de la responsabilitat evangelitzadora fonamental, accepta un treball suplementari d'evangelit-

zació i de catequització, per a un major i concret servei a la comunitat.

Per a aquesta esmentada tasca, certament al cristià—catequista li convé una comanda oficial i concreta del cap responsable de la concreta comunitat. Es aquest el qui li dóna la “missió especial”, i l’elegit és un “cristià especialment enviat”, reconeixent així l’Església els serveis i dons que l’Esperit li ha tramès (L.G. 30).

Transmetre, doncs, i fer viure la fe que hem rebut: heus ací l’exigència fonamental i prèvia que l’Església vol, en els seus catequistes. Per això, escrivia Joan Pau II en la C.T.: “La constant preocupació de tot catequista, sigui quina sigui la seva responsabilitat, en l’Església, ha de ser la de comunicar, a través del seu ensenyament i del seu comportament, la doctrina i la vida de Jesús” (no.6).

Però, a més de tot això, que són exigències essencials que comporta de si mateix el ministeri del catequista, quina altra cosa ens demana l’Església? Què més ha d’oferir-li el catequista?

III.- Demandes de l’Església als catequistes.

1.- Principi general: Fer i formar homes i dones que experimentin el gust de ser cristians.

Per començar aquesta segona part de la meva conferència, voldria resumir en un principi inspirador, vers el qual hem de caminar, tot això què ens demana l’Església. Es podria dir amb aquestes parules: “L’Església demana als catequistes que facin i formin homes i dones que experimentin el gust de ser cristians”. No sé d’on vaig treure aquesta expressió, però la considero vàlida i molt plausible. Experimentar el gust de ser cristians indica i reforça la identitat i l’autenticitat del cristià. Avui, més que mai, necessitem viure la nostra identitat cristiana, tant a la intempèrie, com a redós de les nostres comunitats cristianes. A vegades sembla que els nostres cristians es donin vergonya de ser—ho i de demostrar—ho i de viure—ho. Potser fa falta també una autenticitat per saber escollir els camins del món i dictar les pautes per fer el servei que hem vingut a realitzar.

Per tot això, que el catequista ha de viure i vivificar, és necessari acudir al ministeri catequístic, otorgant i lliurant moltes coses que l’Església ens demana. En diré algunes. Vosaltres, estimats catequistes, ja les sabeu i les heu practicades moltíssimes vegades. Anirà bé de recordar—les per fer, potser, si us convé, un discerniment sobre elles i la seva aplicació. Proposo les següents:

1.1.- Temps i diners.

Sí; així de clar. I m'explico.

Mireu; primer de tot, per començar per algun lloc, l'Església us demana temps. Un bon tros del vostre escàs i ocupat temps. Ja deien els anglesos que el temps és or. I el temps és molt més que aquest vil metall. Perquè, heu comptat mai, estimats catequistes, les hores i hores que heu donat, i doneu i certament donareu, a la catequesi? Ja sé que us hi obliga el mateix sacrament del baptisme i la gràcia que el Senyor us ha fet de voler seguir aquest camí de catequista. Continueu—lo amb alegria, sabent el do que feu a l'Església amb el vostre temps, i poseu—n'hi com més millor.

L'Església també us demana...diners! I no rigueu ara, que això de l'economia i del diners és una cosa molt seriosa. Estic convençut que de tots vosaltres, ara no n'hi hauria cap que pogués comptar els diners que li costa fer de catequista. Molts de vosaltres heu vingut a l'Escola d'Estiu i, malgrat que potser us han ajudat des de la vostra parròquia o del vostre bisbat, encara hi heu hagut d'afegir prou pessetes per pagar les despeses. Sapiguen, i us parlo per experiència, que l'economia, és a dir, la contribució econòmica d'ajuda a les necessitats i a la pastoral de l'Església, és un bon termòmetre per saber si hom estima o no estima la seva Església i els seus germans necessitats. I quan hi entra l'amor i recordem el precepte del Senyor, llavors hom s'adona de la importància que poden tenir les coses més insignificants i petites, i, fins i tot, les més contradictòries.

Temps i diners. Recordo que en una de les meves visites que vaig fer un dilluns a Ciutadella a la preparació que els molts catequistes fan de 9 a 10 de la nit, en acabar, vaig sortir amb un grup on hi havia una mare de família que es trobava en estat i que havia deixat a casa seva tres fillets. Marxava preocupada per si ja s'haurien adormit i... per veure quina cara hi faria el seu home. Havia passat l'hora de la preparació de la catequesi que havia de fer aquella setmana, deixant prou feina i enrenou a casa. I quants de vosaltres podríeu explicar casos i més casos sobre això? Doncs, que no us sàpiga greu de "perdre", entre cometes, temps i diners, quan us ho demani la catequesi.

1.2.- Preparació i estudi.

Un altre grup de coses que se us demana, el podríem concretar ara en aquest: **preparació i estudi.**

El camp de batalla dels catequistes ha d'ésser forçosament la seva formació i la seva preparació. D'això no n'hi ha mai prou. No us canseu mai de venir a l'Escola d'Estiu i d'anar a cursets de formació que es fan a les vostres diòcesis. No us canseu mai d'estudiar i d'aprofitar tot el que pugueu per arribar a tenir aquells coneixements que són necessaris per a desenvolupar-se com a bons catequistes. Aquí també hi cabrien anècdotes i historietes ben divertides, i a vegades llastimoses, per demostrar massa de vegades la falta de formació o de coneixements essencials d'algun catequista. Heu de fer-vos cada dia més capaços i més experimentats per assumir la responsabilitat que comporta ser catequista. Hem de dir que en això no hi val solament ni n'hi ha prou amb la bona voluntat de la persona. El nostre SIC ha estat sempre molt preocupat per a la formació dels catequistes. I convindria que tots conegués i estudiéssiu els llibres que ha publicat: "Itinerari per a la formació dels catequistes", "Educar en la fe i catequesi", etc. etc. En la mateixa revista "Catequesi" si assenyalen llibres i textos en una abundant bibliografia. Ah! i no us descuideu mai de la Bíblia, la Paraula de Déu coneguda i practicada.

Podria citar, finalment, la preocupació del mateix Concili Vaticà II en aquest sentit, però me n'abstinc per no cansar-vos més del compte amb citacions i citacions.

1.3. Dedicació puntual i responsabilitat.

Una altra demanda és la **dedicació puntual**, en l'ample sentit de la paraula, que heu de tenir per a la catequesi. Amb això us dic la serietat que ha de tenir cada setmana el moment de la sessió catequètica, amb els vostres catequitzands. I això tant si es tracta de catequesi d'infants o adolescents, com de joves o adults. L'assistència assídua, la puntualitat, l'ordre en la sessió són qüestions que no podeu negligir. No heu de considerar mai la catequesi com una manera, per exemple, d'entretenir els infants. Allò que moltes vegades diuen els pares: Bé; si; que vagin a la catequesi, mentre són allí no fan cap mal i me'ls cuiden". Això no pot admetre's de cap manera, perquè la catequesi, sigui quina sigui, no s'ha de convertir mai en una guarderia infantil.

Tot això que vaig dient implica una **responsabilitat** per al catequista. La catequesi és obra de tota la comunitat, però el catequista ha d'assumir la corresponsabilitat que li pertoca i fer que no es perdi per ell la continuïtat i l'eficàcia que ha de tenir.

1.4.- Acolliment i funció pedagògica:

L'acolliment és una altra de les demandes que us fa l'Església. De vegades costa o no se sap acollir convenientment. Cal que els catequizands es trobin bé a la catequesi. Que no hi hagi estranys, hi en siguin entre ells, uns dels altres. Cal anar creant un escalf de grup. Ajudarà molt a això, establir un diàleg ben aviat, que al mateix temps sigui precursor de la gràcia de Déu.

I aleshores, **la pedagogia**. Convé també formar-se i anar agafant experiència, a mesura que passen els cursos. Jesús, ja ho sabeu, va ser el gran pedagog. La manera d'explicar i de presentar els temes té la seva importància i moltes vegades convindrà una bona mà esquerra, per dominar la situació i saber treure profit, fins i tot de moments difícils o conflictius.

1.5.- Encarnació i inculturació.

Hem de parlar ara també de **l'encarnació i de la inculturació**. Perquè el catequista ha de ser un cristià encarnat en el seu món. El catequista ha de viure i desviure's per tots els problemes de la seva catequesi, que vol dir els problemes de la seva parròquia, del seu barri, de les famílies que porten nois i noies a la catequesi. La catequesi no pot fer-se en la nebulosa d'un cel blau. Si és tota la comunitat la qui té la responsabilitat de la catequizació, el catequista no pot estar de cap manera absent de la problemàtica que l'envolta.

La catequesi de cada un dels catequistes no pot ser un ghetto, un clos tancat només apte pels qui hi assisteixen i on mai no hi arriben les realitats de l'exterior. Com he escrit als meus catequistes de Menorca, també ara a vosaltres us dic que, molt més encara del que diuen d'un club de futbol, la catequesi és més que una catequesi. Per això el mateix nom, el mot grec original de "catequesi" vol dir i significa "ressò". La paraula del Mestre, que s'apren a la catequesi ha d'anar penetrant, com un ressò, en els coneixements i comportaments de la vida individual i col·lectiva de la comunitat.

I una altra demandam en aquest capítol, és, i ben interessant, la que s'amaga en aquesta paraula: **"inculturació"**.

Fa poc que ho escrivia jo mateix: "La inculturació fa referència al fet cultural, a la cultura dels pobles. Inculturació és tenir presents les tradicions, els costums, la llengua i el comportament dels pobles, segons la seva manera de ser i d'existir. Joan Pau II va escriure a la Catec-

hesi tradendae.: “De la catequesi podem dir que està cridada a portar la força de l'evangeli al cor de la cultura i de les cultures. Per això, la catequesi procurarà conèixer aquestes cultures i els seus components essencials; aprendrà les seves expressions més significatives, respectarà els seus valors i riqueses pròpies”.

Per tant, “la catequesi ha de tenir present la cultura del lloc on viu i ha de proposar la doctrina als homes i dones, segons aquesta ambientació, perquè el missatge evangèlic no es pot aïllar de la cultura on està inserit. La fe no es pot transmetre d'una manera abstracta. Sempre té lloc en un context, en una situació humana concreta”.

Així, doncs, si l'Església ha de parlar i des de la Pentecosta parla totes les llengües, i el seu missatge penetra totes les cultures, també ha de parlar i viure en català, aquí a casa nostra. Si no, on ho podria fer amb la nostra llengua i d'aquesta nostra manera?

Tot això, però no comporta pas una manca de respecte a les altres cultures que no són la nostra. Hem de tenir-les presents i fer-les valdores per aquelles persones a les quals, d'entrada, devem també un reconeixement i una consideració. Però, això tampoc no vol dir que hàgim de renunciar al dret que tenim a la nostra, ni al deure d'integrar-s'hi que tenen els qui de fora hi vénen a conviure.

1.6.- Generositat, oració, alegria.

No us sembla, estimats catequistes, que tot això que us estic dient ha d'animar-nos a tots a no ser avars ni retrets, sinó, al revés, a mostrar-nos generosos a tot el què ens demana l'Església? El camí emprès demana **generositat**. No podem ser xerecs hi mesquins ni gasius en una obra de tant important realització. Si treballem per Jesucrist i el seu Regne, d'Ell només hem d'esperar la recompensa i sobretot que puguem sentir la seva paraula bondadosa, com la va dir al fidel servent de l'evangeli: “Molt bé; has estat fidel en poc i jo et posaré en molt; entra al goig del teu Senyor!”.

Us he de dir que l'Església també demana la vostra **oració**? L'oració particular vostra, l'oració en la comunitat, l'oració a la sessió de la catequesi? Que no falli mai la vostra pregària. Es que hem de convençer-nos que no som nosaltres qui fa avançar l'Església. Qui la condueix i la guia és Ell, que ens dóna el seu Esperit per tal que nosaltres, encara que “servents inútils”, sapiguem ser instruments aptes a les seves mans. I com podríem ensenyar el Parenostre i les taltres oracions, si no creguéssim en l'oració, ni la practiquéssim?

I feu-ho tot amb **alegria**... i bon humor. També ens demana això l'Església. Els maldecaps, les preocupacions i també el disgustos que podem trobar o tenir en la nostra tasca, no poden ni han de prendre'ns l'alegria ni el bon humor.

Per això, com a principi general d'aquesta segona part, inspirador de totes aquestes demandes, us he dit: "feu i formeu homes i dones que sentin i experimentin el gust, i també l'alegria, de ser cristians". El nostre exemple és inevitable i fefaent.

Resum.

Totes aquestes exigències i demandes de l'Església als catequistes queden ben explicades en el Directori General de Catequesi, quan en el nombre 71 ens parla de l'ofici del catequista. No em puc estar de copiar-vos-el. Diu això: "Cap mètode per molt recomanat que sigui per l'experiència, no eximeix el catequista de la tasca personal d'assimilar i de judicar les circumstàncies concretes, i d'acomodar-s'hi fins a cert punt. Poden, en efecte, donar més bons resultats unes qualitats excel·lents, humanes i cristianes, per part dels catequistes, que no pas unes mètodes molt escolits". I continua per reblar el clau: "El treball del catequista cal considerar-lo com a cosa més important que no pas la selecció de textos i d'altres mitjans subsidiaris". "Al catequista pertoca d'escollir i crear les condicions oportunes que calen, per tal que el missatge cristià sigui **cercat, ben rebut i aprofundit seriosament**. Fins ací arriba la missió del catequista i ací fineix, donat que l'adhesió de les persones catequitzades, que és fruit de la gràcia i de la llibertat, no depèn, en última instància, del catequista; per això cal que l'activitat catequètica vagi acompanyada sempre de la pregària".

L'Església, certament, espera molt de les qualitats naturals i de l'esperit cristià del catequista. Però sap també —i això ho hem de tenir molt present els catequistes— que és el Senyor qui actua en els catequitzands i que, per tant, no pot entrar mai la coacció en la nostra tasca catequètica.

Tres epílegs.

Potser ja m'he allargat massa. Encara que hagi dit tot això molt sucintament. D'altres podran dir-vos més coses i més ben dites.

Però deixeu-me acabar amb tres epílegs o finals.

Perquè hi manca, primerament, encara una altra paraula, una da-

rrera paraula que en la intenció és la primera. Us la dic en nom dels bisbes i capellans de les nostres diòcesis; en nom del SIC i en nom propi. En fi, en nom de tota l'Església. Aquesta vostra Església us demana darrerament a tots vosaltres que m'escolteu i a tants i tants d'altres catequistes que avui no són aquí, que us deixeu dir: gràcies! Gràcies per tot el que heu fet, feu i fareu pel Regne de Déu i per l'Església i dels seus membres en la vostra tasca a la catequesi. Que Déu us ho pagui!

Segon epíleg. Tal com m'heu deixat començar amb una citació, ara vull fer-ne una altra de molt personal que, trobant-me a Tortosa, em sabria greu de no fer.

Es aquesta. A la nostra revista "Catequesi", en un dels darrers números hi ha uns articles, que evocuen una època, sobre tres sacerdots de Catalunya, pioners en tantes de coses nostres. Em refereixo al Dr. Cardó, al Dr. Carreras i al Dr. Joan Bta. Manyà, dels quals l'any passat es van complir els cent anys del seu naixement. Ja se'ls han fet els deguts homenatges, tot recordant vivament el seu temps que fou fecundament renovador per a l'Església de Catalunya, en les primeres dècades del nostre segle.

Jo, ara, només voldria recordar explícitament al Dr. Manyà, fill il·lustre de Gandesa, canonge d'aquesta Seu de Tortosa, professor del seu Seminari i del seu Institut, gran teòleg i aiment adelerat de la nostra terra, Catalunya.

Mn. Joaquim Blanch va escriure sobre el Dr. Manyà a la revista "Catequesi": "Tot amb tot no fou catequista pròpiament dit. Vull dir que encara que va tenir cura parroquial per uns pocs anys, no va dedicar-se personalment a les sessions de catequesi. I no obstant això, són molts els cristians fermes de Tortosa i comarca que el reconeixen com a educador de la seva fe".

Certament ho va ser i encara ho és. Els seus escrits, variats i nombrosos, i tot el servei d'evangeli que va fer, encara són llum per a tots.

Només volia recalcar això per expressar un veritable agraïment al Dr. Manyà, i amb ell, a tants de preveres que han estat els formadors dels nostres catequistes.

Estimeu, doncs, estimats catequistes, i venereu els vostres mestres en la fe i en la formació que tant necessiteu! Sapiguen per agraïts vosaltres que sou transmissors de la fe que heu rebut per mitjà d'ells per tal que també sapiguen experimentar sempre el gust i l'honor de ser cristians, més encara, de ser catequistes plens de coratge que fan experimentar als altres aquest gust i aquest honor.

I el tercer dels epílegs és una pregunta final: No caldria i convindria, girant l'oració per passiva, que, un altre dia, potser quan tornem a

trobar-nos a l'Escola d'Estiu, algú ens digués: "I què demanen els catequistes a la seva Església?"

Ara sí que poso punt final. Moltes gràcies per la vostra deferència i la vostra atenció.

46. GLOSA A ALAIOR PER A LES FRANCISCANES

Introducció.

Amb molt de gust, i sense fer-me pregar gens, vaig acceptar la invitació del vostre Sr. Batle per venir a fer una "glosa", no en vers, sinó en prosa, sobre el personatge o entitat, que, segons costum, feis cada any, el dilluns de ses festes de Sant Llorenç.

Se'm deia que "enguany hom farà un homenatge a unes dones que, estic segur, tothom aprecia: les monges de la Congregació de les Franciscanes, Filles de la Misericòrdia, que des del dia en què arribaren a la nostra població han desenrotllat una tasca humanitària i altruista vers aquella gent potser més necessitada".

I aquí estic per fer la glosa, amb la vostra vènia i la vostra atenció.

Una mica d'història.

Per començar, anirà bé de fer una mica d'història. Hem de situar-nos, idò, a principis del segle passat. A la vesina illa de Mallorca, a Ciutat, neixia un fillet el dia 3 de novembre del 1814, a qui van posar el nom de Gabriel. Anys més tard, precisament el dia 13 de juny del 1826, venia al món una seva germana, de nom, Josefa Maria, nascuda també a Ciutat, a Palma.

Aquests dos germans són els fundadors de la Congregació de les Filles de la Misericòrdia, terciàries de Sant Francesc d'Assís.

Ara, m'heu d'estalviar tots els detalls i tota la vivència dels dos germans "Mariano Ribas de Pina i Gallard", i deixar-me dir que, després dels deguts permisos de l'autoritat eclesiàstica i de la civil, el dia 14 de setembre del 1856, festa llavors del Dolç Nom de Maria, i llavors i ara, de l'Exaltació de la Santa Creu, els dos germans fundaven aquesta Congregació a Pina, terme municipal d'Algaida, en una finca de la seva propietat.

Objectius i finalitats de la fundació.

Els objectius i finalitats de la nova Congregació religiosa eren molt clars i determinats i, al mateix temps, molt en consonància amb les necessitats que patien els petits pobles de la ruralia o part forana de Mallorca: "el servei als malalts i l'ensenyança dels infants". Així es determina en el primer capítol de les Constitucions dictades pel fundador, que no puc estar-me de transcriure al peu de la lletra. Diu açò:

"A mayor gloria de Dios y utilidad de los prójimos, en donde estén establecidas las Hijas de la Misericordia, se dedicarán a visitar, consolar y servir a los enfermos, y en la enseñanza de la niñez, uniendo a estas obras de misericordia, como verdaderas esposas de Jesucristo, el celo por el aseo de la casa del Señor. Y para que estas obras de misericordia y piedad sean más conformes al espíritu de nuestro Divino Redentor, que para evangelizar a los humildes prefería las poblaciones pequeñas a las grandes y buscaba siempre la mayor miseria para remediarla, las Hijas de la Misericordia preferían siempre establecerse en los lugares pequeños mientras otra cosa no pida la mayor gloria de Dios, puesto que és más conforme con la santa humildad".

I de tal manera s'atenien aquestes finalitats o dedicacions, que és ben interessant i exemplar citar aquí una anècdota succeïda a la nostra illa.

La Congregació ja s'havia establert aquí, a Menorca, per primer lloc, a Ferreries. El dia 19 de febrer de l'any 1921 havien fundat aquesta comunitat. El 13 de juny de l'any següent, 1922, el Rector del nostre Seminari de Menorca, a Ciutadella, feia una sol·licitud al bisbe de Mallorca, demanant-li l'autorització deguda perquè la Mare Superiora General pogués establir una comunitat al Seminari, "con el fin", i cit paraules textuales", de que cuide de la cocina, ropero y escuela de párvulos que sostiene este Seminario, a cuyo efecto cuenta el recurrente no sólo con el expreso beneplácito del Excmo. e Ilmo. Prelado diocesano, sino también, por disposición del mismo, daría a la referida comunidad, cómoda, espaciosa e independiente habitación, alimento, retribución y todo cuanto fuese necesario para atender al decoroso sostenimiento de la susodicha comunidad".

Idò, bé; segons la "Reseña Histórica" de la Congregació, escrita l'any 1929, costava d'establir aquesta comunitat al Seminari perquè "La Superiora General rehusó varias veces prestar este servicio, por ser una cosa hasta el presente poco frecuente ni conocida en Mallorca; pero consultado el caso con el Sr. Obispo Domènech y oído el parecer de

personas de maduro criterio, se accedió a la petición". I tot, com s'entreveu, perquè li semblava que queia fora de les finalitats i objectius que s'havia proposat el Fundador.

Gràcies a Déu, es va acceptar la sol·licitud i des del 26 d'agost de l'any 1922, les religioses són i estan al Seminari, fins avui, i que per molts d'anys hi estiguin en un servei que mai no podrem agrair prou.

La fundació d'Alaior.

La fundació de la Comunitat d'Alaior és més recent. L'any 1927 ja eren cinc les comunitats establertes a Menorca: Ferreries, Ciutadella (Seminari i es Degollador), Fornells i Mercadal. Fins el dia 7 d'octubre del 1943 no arriben a Alaior.

La història de la vida de la Congregació aquí a Alaior me pens que la sabeu millor vosaltres que jo, sobretot els més grans, ja que heu tingut l'ocasió de viure i de seguir més d'aprop que jo les seves passes i la seva actuació.

S'establiren, com sabeu, primer en una casa davant la Sala. Després van passar al carrer Menor a una casa, propietat del Sr. Villalonga fins que l'any 1969 van anar a regir l'Hospital, o l'Asil, on encara avui fan la seva feina. La tasca que van començar a realitzar va ser la d'assistència i vetla del malalts, donar pics i cuidar també un petit parvulari. Aquests darrers desset anys a l'hospital cuiden els vells i atenen les seves necessitats. El dia 21 d'octubre del 1968 es va fer el canvi amb les germanes carmelites qui fins llavors l'havien cuidat. "Se hizo el traspaso, diu una franciscana, con las religiosas carmelitas que cuidaban el Asilo. Este mismo día ya quedó todo bajo nuestro cuidado ya que las religiosas carmelitas nos dieron cuenta de todo, como marchaba la casa y los asilados y ellas mismas, después de un fraternal almuerzo, todas juntas, se marcharon a su casa".

Són moltes ja, en aquests anys, les religioses franciscanes que han passat per la casa d'Alaior. El fil de la Congregació no es trenca. I malgrat la falta de vocacions encara avui és necessària la Congregació pels seus objectius i finalitats, tot i que, hem de constatar-ho, la nostra societat ha progressat molt en l'atenció a aquests objectius expressats.

Homenatge merescut.

I si el nostre món ha canviat, és obvi que les religioses franciscanes, Filles de la Misericòrdia, s'hagin anat acomodant als signes dels

temps. Romanent l'essencial, com és així, han fet l'aggiornamento, la posada al dia, del Concili i de la moderna civilització. Heu vist la seva participació més activa en la nostra pastoral diocesana, més donada avui a les realitats humanes. Vull dir que s'han fet, en un cert sentit, més evangelitzadores, sortint de les seves comunitats i mesclant-se amb el jovent i amb tothom, sense por a la ciutat terrena.

Però l'essencial queda. Viuen la seva fe i de la seva fe. I l'oració, el sacrifici i la feina sempre humil, en els serveis més humils d'aquest món, continua en elles, que saben ser bones "Martes", sense deixar de ser bones "Maries", en el servei a Déu i als homes. Me sembla que mai no les heu ni les podreu tractar com a "senyores", sinó com a dones normals del poble que han sabut escollir un camí de vida consagrada a Déu i a les necessitats dels germans, pel senzill senderó del seu Pare Sant Francesc.

Homenatge, idò, ben merescut i ben guanyat. El recullen avui aquestes religioses que formen la comunitat d'Alaior. Però ho fan en nom de totes les que hi han passat i, sobretot, en nom de tota la Congregació i dels seus Fundadors. A ells i a ella, la Congregació, es deu l'homenatge, i per açò he volgut insistir tant en aquesta meua glosa en els objectius i finalitats que se li van donar.

Jo, ara, vull també unir-me a aquest homenatge, al mateix temps que el faig extensiu a tot Alaior, amb les seves autoritats al davant, per aquesta delicadesa de recordar i d'homentjar unes dones apreciades per tothom que, sense enrenou, sense escarafall, sense fer-se veure de ningú, amb silenci, amb dedicació total, amb la feina normal de cada dia, prou pesada i sofrida, per amor a Déu, saben dir i predicar l'evangeli de Jesucrist i ser testimonis vertaders de l'amor que ens té Déu, el nostre Pare.

Agraïment també a Alaior que ha sabut connectar amb aquestes religioses i sap estimar-les. Que continui per molts anys!

Conclusió.

I ja potser, res més. La tasca continua. Ara, després d'aquestes meves paraules i d'aquest homenatge, elles, les Filles de la Misericòrdia, partiran cap a l'Hospital a atendre la feina de donar dinar i de servir els acollits allí. Com cada dia. Sense donar-hi major importància. Perquè el seu treball, tal com hauria d'ésser el de tots els cristians, és per un amor excels: perquè saben que servir els germans és servir Déu. I no els guia cap altra cosa, ni cap altra ideologia, ni cap altra finalitat. Només la

que el seu Fundador va establir: "A la mayor gloria de Dios y utilidad de los prójimos"

Aquesta és la meva glosa. Que per molts d'anys, estimats germans d'Alaior, pugueu celebrar amb goig i alegria les vostres festes de Sant Llorenç, homenatjant també a persones i institucions que enlairin el nom del vostre poble, per la seva virtut o per les seves qualitats. Perquè qui honora els seus, s'honora a si mateix.

He dit.,

Alaior, a 12 d'agost del 1985.

SES CATEQUESIS DEL BISBE

47. UN CONGRES

(25-8-85)

El celebrarem a Madrid, els dies 9 al 14 del proper mes de setembre un bon ranxo de feels cristians de tota Espanya. De la nostra diòcesi de Menorca serem 14 els participants: el bisbe, cinc capellans, una religiosa i set seglars, entre ells, un matrimoni.

La nostra diòcesi ja fa estona que ha fet feina per aquest Congrés. Des de parròquies, fins a diverses institucions d'apostolat, hem col.laborat en la preparació de les ponències, contestant els qüestionaris que des de la Secretaria General del Congrés van enviar-nos. Fins i tot, hem presentat també qualque experiència d'evangelització per a ús i coneixement de tots els congressistes.

El títol del Congrés, com ja vaig explicar-vos temps enrera en un dels meus escrits, és: "Evangelització i home d'avui". I vol concretar la tasca a realitzar primordialment per l'Església —l'evangelització—, a les circumstàncies, necessitats, dubtes, esperances i il.lusions de totes les persones, homes i dones, del nostre temps, d'ara i d'aquí.

Si la missió essencial de l'Església és dur i dir la Bona Nova de Jesús a tot el món, en els moments presents es fa necessària una reflexió i també un discerniment i un examen de tota l'Església que és a ca nostra, per orientar-se i prendre el nord que correspon, no fos que equivocàssim el camí. Convé fer-ho ara perquè, de tant en tant, l'Església ha de fer revisió de les seves línies, escoltar les veus dels seus feels i procurar

actuar sempre d'acord amb la missió que va confiar-li el seu Mestre, Jesús.

Certament, tal com al caminant se li empoleguen els peus per la pols i la terra del camí, també en el fer i desfer de l'Església, és a dir, en tots nosaltres, feels cristians, que en formam part, també hi ha qualche cosa, situació o hàbit que convé discernir i examinar. Així ho feren els Apòstols, en els inicis, quan, segons ens conta ell mateix, sant Pau després de predicar i evangelitzar per terres enfora de Jerusalem i dels altres apòstols, va acudir a veure Pere i els altres i es van donar la mà en senyal d'haver convingut en la predicació.

Vos deman a tots, estimats feels de Menorca, una pregària especial per aquest Congrés. La seva importància i eficàcia la podrem mesurar després, aportant ara la nostra contribució i preparant-nos per acollir les seves conclusions.

48. UNA ESGLÉSIA MÉS APTA

(1-9-85)

"Fer l'Església del segle XX més apta encara per a anunciar l'Evangeli a la humanitat d'aquest segle". Aquest va ser el propòsit del Papa Pau VI, en escriure la seva Exhortació sobre el III Sínode dels Bisbes, dedicat a l'Evangelització. Cercar encara, en una Església més arrelada en la força i el poder perennes de la Pentacosta, uns nous temps d'evangelització.

Església més apta i nous temps d'evangelització. Es tot un programa que no podem perdre mai de vista, si volem ser feels a l'Evangeli. Els signes del temps ens marquen sempre un horitzó a aconseguir. I l'Església ha d'anar adaptant-se, sense perdre mai res de lo essencial, a les difícils i variants circumstàncies del món on ha de viure i al qual ha de transmetre la Paraula.

Pau VI començava la seva Exhortació "Evangelii Nuntiandi", abans citada, amb aquestes paraules: "L'esforç per anunciar l'Evangeli als homes del nostre temps, exaltats per l'esperança, però, alhora, pertorbats sovint per la por i l'angoixa, és, sens dubte, un servei fet a la comunitat dels cristians, però també a tota la humanitat".

El nostre Congrés camina per aquests verals. Vol mostrar-nos, primer, qui és l'home a evangelitzar avui en l'Espanya actual; després una vegada explicat que és evangelitzar avui i aquí vol dir-nos que la nostra Església evangelitza i, al mateix temps és evangelitzada, per acabar manifestant-nos quines exigències té l'evangelització en la nostra Església i societat espanyoles.

Idò, podem adonar-nos que la reflexió del nostre Congrés posa els dits a la llaga i resitua l'Església de ca nostra de cara a una tasca, que certament no ha oblidat, però que convé escatir i empènyer-la, sense adormir-nos ni desencantar-nos. Ens marcarà unes línies que, n'estic convençut, hauran de desvetllar-nos per realitzar tots junts el que Pau VI desitjava ardentment i ho escrivia al final de la seva Exhortació sobre l'Evangelització: "Que la llum (Crist) pugui difondre's a través d'un programa d'acció pastoral, del qual l'evangelització és l'aspecte fonamental, i pugui continuar al llarg d'aquests anys que preanuncien la vigília d'un nou segle, la vigília també del tercer mil·leni del cristianisme".

Si després les coses no van com voldríem i es perd l'esperança, no serà degut a la manca de línies, de discerniment i ànims.

49. MARIA, ESTRELLA DE L'EVANGELITZACIÓ

(8-9-85)

Avui celebrem la festa de la Mare de Déu de Gràcia, patrona de la ciutat de Maó. Els feels cristians maonesos, acompanyats de molts d'amics, parents i visitants, sabran, com sempre, tributar-li l'honor i la glòria que mereix la Verge Maria, Mare de l'Església i plena de gràcia.

Si aquests darrers diumenges veng parlant-vos del Congrés d'evangelització que comença demà a Madrid, com a final vull incloure-hi també la Verge Maria, Mare de Déu, titulada "Estrella de l'evangelització". Ho escrivia açò, el Papa Pau VI en un darrer paràgraf de la seva Exhortació, "Evangelii nuntiandi". Deia: "Aquest és el desig que tenim el goig de posar a les mans de la santíssima Verge Maria, Mare de Déu. Al matí de la Pentacosta ella va presidir amb la pregària el començ de l'evangelització davall l'acció de l'Esperit Sant. Que Ella, idò, sigui l'estrella de l'evangelització sempre renovada que l'Església, dócil al mandat del seu Senyor, ha de promoure i dur a terme, sobretot en aquests temps alhora difícils i plens d'esperança".

A tots vos deman, aquesta setmana, una pregària més intensa a favor del Congrés sobre evangelització i home d'avui. n'hem d'esperar fruits abundants. Hem de posar tots els nostre esforç per dur-lo a terme; però hem de confiar sobretot en la intercessió de Maria, la Mare de Déu i nostra.

Que Ella escampi i vessi sobre tots nosaltres abundància de gràcies, perquè sapiguem viure en pau i concòrdia, compartint l'amor als germans que ens farà solidaris els uns amb els altres.

Mare de Déu de Gràcia, pregau per nosaltres!

SECRETARIA GENERAL

ADMINISTRACIÓ DE LA CONFIRMACIÓ

Durant aquest any 1985, el Sr. Bisbe ha administrat el sagrament de la Confirmació en les parròquies i als joves que s'indica a continuació.

Parròquies	Data	Al.lots	Al.lotes	Total
St. Antoni. Maó.	28 abril	3	5	8
Ciutadella.	11 maig	131	156	287
Mercadal.	18 maig	7	7	14
Ferreries.	1 juny	5	—	5
St. Josep, Maó.	6 juny	10	10	20
Sta. Maria, Maó.	8 juny	28	52	80
St. Lluís.	9 juny	5	8	13
La Concepció, Maó.	9 juny	1	27	28
Sta. Eulàlia, Maó.	16 juny	12	13	25
Alaior.	23 juny	32	12	44
Sant Climent.	30 juny	4	1	5
Migjorn.	6 juliol	7	6	13
S. Francesc, Maó.	15 agost	28	17	45
TOTALS		273	314	587

COLLECTA DEL DIA DEL SEMINARI 1985

CIUTADELLA

Catedral.	64.828
S. Francesc	64.774
S. Esteve	14.213
S. Rafel	43.104
S. Antoni Ma. Claret	10.380
S. Miquel	34.696
Sta. Clara	5.114
S. Crist	6.688
Carmelites	13.803
Hospital	2.500
Ma. Auxiliadora	30.000

TOTAL 290.100

MAÒ

Sta. Maria	73.429
S. Francesc	72.000
El Carme	21.585
La Concepció	58.522
Sta. Eulàlia	7.100
St. Antoni	4.849
V. de Gràcia	2.618
St. Josep	26.010
Hosp. militar	4.086
Sta. Agueda	3.914
A. Calàbria	6.200
Concepcionistes	9.400
Residència	20.727
Llucmassanes	1.315

TOTAL 311.755

Alaior	130.000
Ferrerries	150.000
Mercadal	57.015

El Toro	11.550
Migjorn	66.700
Es Castell	25.000
Sant Lluís	24.000
Santcliment	18.167
Altres donatius	50.928
<hr/>	
TOTAL	1.135.215

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

- Mes de juliol
- 1 - Al capvespre, es a Maó, on rep visites. Després, va a Vilassar de Mar amb el Sr. Rector i visita les cases de la nova casa per a les Germanes Carmelites.
 - 2 - Al capvespre, va al Santuari del Toro on els preveres practiquen els exercicis espirituals. Després, es a Maó en un terreny.
 - 3 - Rep visites.
 - 4 - Al matí, visita el Barri de Mercadal i dóna al Santuari del Toro on parla amb els sacerdots que practiquen els exercicis.
 - 5 - Rep visites.
 - 6 - Al capvespre, administra el sagrament de la Confirmació, en la parroquia de Es Migjorn.
 - 7 - Parleix cap a Tarragona.
 - 14 - Assisteix a l'Ofici (D'ocasió de Sant Joan) al Santuari de Sant Joan de Vilatorrada.
 - 15-20 - Es a l'ofici, on assisteix, donant un curs, a la V. Escola d'Estudi per a Catequistes, dels quals 25 són de Menorca.
 - 23 - Rep visites. Al capvespre, visita les cases que es fan a la parroquia de St. Esteve i a la de St. Antoni Ma. Claret, de Ciutadella.
 - 24-28 - Duigx una tanda d'exercicis espirituals, al poble de D'eu a la casa d'espiritualitat de El Toro.
 - 29 - Al capvespre, rep visites a Maó.
 - 31 - Rep visites. Al capvespre, visita una família de Ciutadella.

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes de juliol.

1.— Al capvespre, és a Maó, on rep visites. Després, va a Villacarlos, on ralla amb el Sr. Rector i visita les obres de la nova casa per a les Germanes Carmelites.

2.— Al capvespre, va al Santuari del Toro on els preveres practiquen els exercicis espirituals. Després, és a Maó en una reunió.

3.— Rep visites.

4.— Al matí, visita el Batle de Mercadal i puja al Santuari del Toro on parla amb els capellans que practiquen els Exercicis.

5.— Rep visites.

6.— Al capvespre, administra el sagrament de la Confirmació, en la parròquia de Es Migjorn.

7.— Parteix cap a Tarragona.

14.— Assisteix, a Olius, (Diócesi de Solsona) al casament d'un seu parent.

15-20.— Es a Tortosa, on assisteix, donant un curset, a la V. Escola d'estiu per a catequistes, dels quals 25 són de Menorca.

23.— Rep visites. Al capvespre, visita les obres que es fan a la parròquia de St. Esteve i a la de St. Antoni Ma. Claret, de Ciutadella.

24-28.— Dirigeix una tanda d'exercicis espirituals, al poble de Déu, a la casa d'espiritualitat de El Toro.

29.— Al capvespre, rep visites a Maó.

31.— Rep visites. Al capvespre, visita una família de Ciutadella.

Mes d'agost.

1.— Al capvespre, visita la mare abadessa de les Concepcionistes, de Maó. Després, rep visites de capellans, a Maó.

2.— Rep visites. Al capvespre, és a La Vall, on visita els campaments que hi tenen les comunitats de Sta. Eulàlia de Maó, de St. Antoni Ma. Claret i Pares Salesians, de Ciutadella.

3.— Rep visites.

4.— A les 11 del matí, concelebra l'Eucaristia a Lluçmassanes, en ocasió de les festes patronals.

6.— Rep visites.

7.— Al capvespre, rep visites, a Maó. Després parteix cap a Eivissa.

8.— Participa, a Eivissa, a les festes dels 750 aniversari de la conquesta d'aquella illa.

9.— Rep visites. Al capvespre, visita les Monges Clarisses, de Ciutadella.

10.— Rep visites, matí i capvespre.

11.— A les 8 del vespre, concelebra l'Eucaristia al Monestir de Sta. Clara, amb motiu de la solemnitat de la seva patrona.

12.— A la 1 del migdia pronuncia una glosa sobre les religioses franciscanes, Filles de la Misericòrdia, al saló d'actes de l'ajuntament d'Alaior, amb motiu de l'homenatge que els hi dedica el poble.

13.— Rep visites. Al capvespre, visita un capellà de Maó i rep visites.

14.— Visita els batles de Mercadal i de Maó.

15.— A les 9'30, administra el sagrament de la confirmació, en la parròquia de St. Francesc de Maó. Després concelebra la Missa Major a Sta. Maria, amb motiu de la solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu.

16.— Rep visites.

17.— Al matí, presideix una reunió de la comissió gestora per al Consell Diocesà de pastoral. A migdia, concelebra l'Eucaristia a la parròquia de El Carme, de Maó, per la celebració d'una boda. Al capvespre, ralla amb un capellà i després a les 7, concelebra l'Eucaristia a l'església de les Monges concepcionistes, amb motiu de la festivitat de Sta. Beatriu de Silva.

18.— Es a Santcliment, on concelebra l'Eucaristia, amb motiu de les festes d'aquella parròquia. Es reuneix, després, amb un grup de catequistes a Punta Prima.

19.— Rep visites.

V.- Escola d'estiu per a catequistes a Tortosa.

Va tenir lloc del dia 15 al 20 del passat mes de juliol. De la nostra diòcesi van ser 26 els participants. Posam aquesta crònica aquí, copiant la que ha escrit Mn. Joan Busquets, capellà de Girona, i publicada al setmanari "Catalunya cristiana". Diu açò:

Al Seminari de Tortosa, del 15 al 20 de juliol hem tingut l'Escola d'estiu de Catequistes d'enguany.

Em sembla que no hi ha cap altra acció eclesial al país que tingui el grau de **participació** que han assolit les Escoles d'Estiu de Catequistes. No ho dic només pel nombre, que ja fa respecte (més de 600 participants), sinó també per l'interdiocesanitat real (hi ha gent de **totes** les diòcesis de Catalunya i de Balears), s'hi apunten preveres, religiosos, religioses, laics de totes les tendències, diaques permanents (i també ex-capellans i ex-religiosos, que hi són presents i actius amb normalitat i discreció); hi ha, joventut gent de barris i de pages, de ciutats grans i de petites, des d'Andorra fins a Eivissa, des de Fraga fins a Maó. Tot són, persones que treballen a les seves parròquies. Tens la sensació de ser "Poble de Déu"...

La cinquena

La història de les Escoles ve de lluny. Neix d'aquells cursets dispersos que cada estiu aplegaven els catequistes segons els camps de treball i les edats. Però, a partir de 1980, es van unir en una 1a. Escola d'Estiu al seminari de Tarragona. Després van seguir les del Collell, Tarragona, Barcelona i, enguany, Tortosa. No s'enfadarà ningú si dic que el Seminari de Tortosa ens ha acollit com enlloc més. Tenen instal·lacions (amb els inconvenients propis d'un gran edifici i de la quantitat d'assistents), i les milloren amb generositat i esperit de les persones.

L'Escola està articulada en actes comuns i cursets especialitzats. El dilluns i el dijous són pels actes generals. Els altres dies pels cursets. Fins al dissabte a migdia. Cada dia la pregària, l'Eucaristia i les vetllades són de tota l'Escola.

El bisbe Camprodon va inaugurar l'Escola el matí del dilluns: "L'Església és enviada a anunciar el Crist i quan s'afebleix en aquest intent, afebleix la seva identitat; pot guanyar prestigi humà, però perd la seva originalitat, aquesta és una responsabilitat de tot el Poble de Déu". El bisbe va donar tres criteris bàsics: **l'anunci als pobres** (concretat en la catequesi als deficients físics, psíquics i sensorials), **la catequesi als jo-**

ves i un estil gratuït del treball catequètic. Era tot un programa. A la tarda, la primera conferència de l'escola a càrrec de Joan Busquets (de Sabadell) amb el tema: **Cultura popular i catequesi.**

La diada del catequista.

Al bell mig de l'Escola es celebra la Jornada interdiocesana del catequista. Això va començar l'any passat a Montserrat. Una bona colla d'autobusos van arribar a la catedral de Tortosa de tots els punts del Principat (i queda molt lluny pels del nord!). Val a dir que el SIC encara no té avions per traslladar tots els catequistes de les illes a aquesta jornada!... A la catedral tortosina, la conferència del bisbe Deig. **Que demana l'Església als catequistes?** es va seguir amb gran interès, perquè era entenedora, plena d'agudeses i de suggeriments pràctics. A continuació una Eucaristia presidida per l'arquebisbe Torrella; i que va resultar una concelebració plena de vida, i de color on els textos, els cants, la dansa i la xarxa final bastien la pregària d'una assemblea molt participativa. S'ha de dir que les celebracions litúrgiques a aquesta Escola han estat molt ben muntades, començant per la pregària de cada matí i acabant amb l'Eucaristia del capvespre. Els animadors van encertar el to: silenci, oració, cant; eren talment la festa de la fe.

Els cursets i vetllades.

Tanmateix la feina es fa als cursets: 16 cursos especialitzats, en els quals els alumnes van treballar de valent. Només hi ha espai per enumerar-los: 1) Lloc i responsabilitat del prevere a la catequesi, 2) Seminari de formació de catequistes, 3) Bàsic de Formació de catequistes, 4) Bíblia i catequesi, 5) Catequesi especial, 6) Catequesi d'adults, 7) Catequesi de Joves, 8) i 9) Catequesi d'Infants: Iniciació i aprofundiment, 10) i 11) Catequesi familiar: iniciació i aprofundiment, 12) Llenguatge audiovisual, 13) Expressió corporal, 14) Simbologia, fe i celebració, 15) Vídeo i catequesi, 16) Vida de grup i catequesi. La novetat és el curset per a capellans que va dirigir el bisbe Deig.

A l'Escola cada vespre hi ha una festa: El de Folklore tortosí del dimarts, el "Tortosa es presenta" i la geografia i ecologia del Delta, realment interessants. Però la gran vetllada del divendres fou on participaren tots els grups. Ja he parlat del dijous a la catedral. L'Eucaristia de cloenda, el dissabte al matí, presidida pel bisbe de Tortosa, fou ben reeixida: paraules encoratjadores i ofrenes ben expressives.

Els bisbes.

El primat de Tarragona ens va llegir una comunicació que els nostres bisbes adreçaven als catequistes des del Brull (Reunió de la Conferència) i així s'hi feren tots presents. Però quatre bisbes van tenir a l'escola personalment: el de Girona la inaugurà, el de Tortosa era l'anfitrió i pujà al Seminari diverses vegades, el primat de Tarragona va presidir la jornada del dijous, i el de Menorca, a més de dirigir el curset per a preveres, ha esdevingut una presència constant, simpàtica i encoratjadora per als catequistes de Catalunya i de les Illes.

Homenatge a les religioses franciscanes, a Alaior.

Va tenir lloc aquest homenatge a les religioses franciscanes, filles de la Misericòrdia, el dia 12 d'agost, dilluns de les festes de la ciutat d'Alaior. Organitzat per l'Ajuntament d'Alaior, l'acte es va celebrar al Saló d'Actes del mateix Ajuntament. Va obrir l'acte el Sr. Batle i després el Sr. Joan Huguet, Vice-President de la Comunitat Autònoma, va fer la presentació del Sr. Bisbe, qui era el qui havia de glosar l'homenatge. En un altre lloc d'aquest nombre publicam la dita glosa. En finalitzar aquesta, el Sr. Batle va entregar un pergamí — record, dient unes paraules d'alabança per a les religioses que tanta de feina fan en aquella localitat per a bé dels més necessitats. Finalment, la religiosa alaiorenca, Sor Benita Villalonga, en nom de la comunitat i de la Congregació, va donar les gràcies a l'Ajuntament, als assistents i al poble d'Alaior en general.

COMISSIÓ MIXTA GOVERN BALEAR- DIOCESIS DE LES ILLES

Constitució de la Comissió mixta en matèria de patrimoni.

D'acord amb el reglament aprovat, i que vam publicar en el nombre 6, pàg. 195 d'aquest Butlletí oficial, aquesta Comissió mixta ha quedat constituïda de la següent forma:

Presidents:

Honorable Sr. Conseller d'Educació i Cultura.
Rdm. Sr. Bisbe de Menorca.

Vicepresidents:

Sr. Director General de Cultura.
Rd. Sr. Jaume Cabrer Lliteras, Delegat diocesà de Mallorca pel Patrimoni artístic.
Rd. Sr. Joan Marí Cardona, Vicari General d'Eivissa.

Vocals:

per part del Govern Balear:

Sr. Dn. Guillem Rosselló Bordoy, Director del Museu de Mallorca.
Sr. Dn. Josep Mª Forteza Forteza, Assessor jurídic de la Conselleria.
Sr. Dn. Antoni Mut Calafell, Director de l'Arxiu del Regne de Mallorca.

DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

SEGUNDO DECRETO GENERAL SOBRE LAS NORMAS COMPLEMENTARIAS AL NUEVO CODIGO

La Conferencia Episcopal, en cumplimiento del deber y en ejercicio de las competencias que por Derecho le corresponden, aprobó en su XLI Asamblea Plenaria (26 noviembre - 1 diciembre) nuevas normas complementarias al Código de Derecho Canónico, que vienen a sumarse a las contenidas en el Decreto General de 26 de noviembre de 1983, en vigor desde el 7 de julio de 1984, así como a regular de modo definitivo algunas materias ordenadas provisionalmente en dicho primer Decreto.

Las nuevas normas sobre materias económicas, dadas en este Segundo Decreto, aplicando los cc. 281, 1272 y 1274, sustituyen a las que por privilegio especial de la Santa Sede ordenaban la vida económica de la Iglesia en España, en aquellas materias que en el Código de Derecho Canónico de 1983 han pasado a ser de Derecho Común.

En virtud de la potestad que, según el c. 455, compete a esta Conferencia Episcopal, y previo el reconocimiento de todas las nuevas normas por la Sede Apostólica, así como la aprobación de las relativas al c. 1272.

Decretamos.

Art. 1

Los candidatos al ministerio estable del lector y acólito, además de haber cumplido la edad de 25 años, han de ser varones laicos que destaquen por su vida cristiana y estén debidamente formados, a saber, co-

nozcan bien la doctrina de la Iglesia, así como los principios y normas que rigen la vida litúrgica.

Art. 2

A tenor del c. 766, laicos que destaquen por su vida cristiana pueden ser admitidos a predicar también en una iglesia u oratorio, si circunstancias excepcionales lo piden o aconsejan, a juicio del Ordinario del lugar, y supuesta tanto la debida preparación como la necesaria misión canónica. En cualquier caso queda excluida la predicación de la homilía de acuerdo con el c. 767, reservada siempre al ministro ordenado.

Art. 3

Los catecúmenos, a saber, aquellos que se preparan para la recepción fructuosa de los sacramentos de la iniciación cristiana en el momento oportuno, a quienes la Iglesia acoge ya como suyos por la vida de fe, esperanza y caridad que llevan, gozan de un estatuto jurídico peculiar, en el que entran al menos las siguientes obligaciones y prerrogativas.

- 1º **Obligaciones:** supuesta su inscripción en el catecumenado a tenor del Ritual de la iniciación cristiana de adultos, seguirán los pasos sucesivos de la iniciación cristiana en él señalados; participarán en la Liturgia de la Palabra semanal, sea con la comunidad cristiana, sea en actos peculiares; y llevarán una vida evangélica propia de su condición.
- 2º **Prerrogativas:** pueden impartírseles sacramentales, a tenor del c. 1170; a cada uno acompañará en su itinerario catecumenal un padrino, es decir, un varón o una mujer que le conozca, le ayude y sea testigo de sus costumbres, de su fe y de su voluntad; puede y aun deben participar en la actividad apostólica de la Iglesia; si contraen matrimonio, la comunidad cristiana los acompañará con una peculiar celebración religiosa, cumplidas las condiciones que determine el Ordinario del lugar; están equiparados a los fieles en materias de exequias.

Art. 4

A tenor del c. 830. 1, se constituye una lista de censores designados por la Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe, de acuerdo con la Comisión Episcopal de Enseñanza, a disposición tanto de la Conferencia Episcopal como de las curias diocesanas.

Art. 5

En relación con la aprobación de libros de texto de religión que preceptivamente, por legislación concordada, deba dar la Comisión Episcopal de Enseñanza, la comisión de censores responsabilizada del dictamen previo estará compuesta por teólogos y pedagogos; éstos últimos serán designados por el mismo procedimiento del artículo 4.

Art. 6

La aprobación de los textos destinados a la enseñanza de la religión, que conceda en lo sucesivo la Comisión Episcopal de Enseñanza, tendrá valor de "imprimatur", salvados los derechos del Obispo diocesano.

Art. 7

De acuerdo con lo establecido en el c. 964. 2, en las iglesias y oratorios existirá siempre en lugar patente el confesionario tradicional, que puedan utilizar libremente los fieles que así lo deseen.

Existirá, además, en la medida en que, por razones de espacio, pueda hacerse así, la sede alternativa prevista en el canon, para cuantos fieles expresamente la pidan y que ha de estar reservada en exclusiva para este ministerio. En cuanto a su forma concreta, se tendrán en cuenta las condiciones de cada lugar y las directrices diocesanas sobre arte sacro y liturgia, garantizando, en todo caso, tanto la facilidad y la reserva del diálogo entre el penitente y el confesor como el carácter religioso y sacramental del acto.

Art. 8

De acuerdo con la facultad reconocida en el c. 1236 . 1, se considera materia para la mesa de altar fijo ante todo el bloque de piedra natural; pero puede usarse también la madera natural y aun el bloque de cemento dignamente elaborado.

Art. 9

El Fondo Común Interdiocesano establecido por la Conferencia Episcopal Española se ordena preferentemente al cumplimiento de las finalidades marcadas en el c. 1274.1 y se rige por las disposiciones contenidas en el Reglamento de ordenación económica de la Conferencia.

Art. 10

El Fondo para sustentación de los clérigos que prestan un servicio en las diócesis, que debe crearse a tenor del c. 1274 . 1, puede configu-

rarse, a juicio del Obispo diocesano, bien como fundación pía autónoma conforme al c. 115 . 3, bien como ente cuyos bienes estarán a nombre de la diócesis misma, aunque con plena autonomía contable.

Art. 11

El Fondo se nutre:

- 1º De los bienes y oblaciones entregados con destino al mismo.
- 2º De los bienes de las fundaciones pías no autónomas, una vez vencido el plazo establecido por el Obispo diocesano, conforme al c. 1303 . 2.
- 3º De las rentas e incluso de la misma dote de los beneficios propiamente dichos que existan todavía en nuestro territorio (Cfr. c. 1272).

Art. 12

1. Son bienes beneficiables todos aquellos, muebles o inmuebles, que constituyen la dote total o parcial de un beneficio episcopal, canonical, parroquial o de las capellanías; y todos aquellos cuyas rentas se han venido aplicando a la sustentación de los clérigos que prestan un servicio en la diócesis.
2. En caso de duda, derivada de la aplicación que durante muchos años hayan tenido de hecho las rentas de los bienes, o de cualquier otro motivo, se presumirá que los bienes son beneficiables.
3. La declaración del carácter benefical de los bienes corresponde al Obispo con el consentimiento del Colegio de Consultores, después de oír al Consejo de asuntos económicos.
4. Una vez hecha la declaración, el ecónomo de la diócesis está capacitado para realizar toda clase de gestiones y suscribir todos los documentos necesarios, de acuerdo también con las prescripciones del derecho civil, para poner los bienes así declarados a nombre de su nuevo titular, a tenor del artículo 10.

Art. 13

La administración del Fondo, caso de haber optado por la mera autonomía contable, corresponde a las mismas personas y organismos

que administran los bienes de la diócesis, y se rige por las mismas normas. Pero si el Fondo se ha constituido como fundación pía autónoma, el Obispo diocesano dará un Decreto fijando los estatutos de la fundación pública titular de dicho Fondo, en los que se detallen sus órganos de gobierno, régimen administrativo, etc.

Art. 14

1. El Obispo diocesano, después de oír al Consejo presbiteral y al Consejo de asuntos económicos, establecerá el Reglamento por el que han de regirse las retribuciones de los clérigos que prestan servicio en la diócesis y se abonan con cargo al Fondo.
2. El ecónomo propondrá al Obispo diocesano la aplicación concreta de dicho Reglamento, sometiendo a su aprobación las nóminas correspondientes y sus ulteriores variaciones.

Art. 15

En los casos de disconformidad sobre la calificación de los bienes, inclusión en la nómina, cuantía de la misma, etc., el asunto pasará al Departamento o Consejo previsto en el c. 1733 y, si no hubiera avenencia, seguirá los trámites regulados en los cc. 1732-1739.

Art. 16

1. En orden al cumplimiento de lo establecido en el c. 1277, han de considerarse como actos de administración extraordinaria:

1º Los expresamente declarados tales con carácter general o, para entidades determinadas, por su propio derecho.

2º Cuando modifican sustancialmente o suponen un riesgo notable para la estructura del patrimonio de la entidad eclesiástica correspondiente.

3º La inversión de dinero y los cambios de las inversiones hechas, siempre que supongan alteración notable en la naturaleza de los bienes que se invierten o riesgo grave para la inversión, cuando su valor exceda el límite mínimo fijado por la Conferencia Episcopal a efectos del c. 1292.

2. Se presumen actos de administración ordinaria los incluidos expresamente en el presupuesto anual, una vez aprobado en debida forma.

Norma adicional

Queda derogado el art. 14, n. 1, del Decreto General de 1983, sin perjuicio de lo establecido en los Acuerdos entre la Iglesia y el Estado.

Disposiciones finales.

- 1ª Se declaran cesadas las normas transitorias del Decreto General de 1983, salvo en lo referente a los cc. 772 . 2; 804 . 1 (sólo en lo relativo a los medios de comunicación social), 831 . 2 y 1062 . 1.
- 2ª Este Decreto comenzará a obligar, conforme al c. 8 . 2, pasado un mes desde la fecha de su promulgación en el **Boletín Oficial de la Conferencia Episcopal Española**.

Normas transitorias.

- 1ª En lo referente a las materias de los cc. 772 . 2; 804 . 1 (sólo en lo relativo a los medios de comunicación social), 831 . 2 y 1062 . 1, se estará a lo que dispone el Código de Derecho Canónico de 1917.
- 2ª Este Decreto se refiere a la ordenación futura de los bienes adscritos a la sustentación del clero y demás fines señalados en el c. 1254 . 2, por lo que, conforme al c. 9, se respetan los derechos adquiridos.
- 3ª La declaración de tales derechos adquiridos corresponde al Obispo, previo informe del Fiscal de la diócesis y del Consejo de asuntos económicos, y contra la misma cabe utilizar el procedimiento de los cc. 1732-1739.

Madrid, 1 de diciembre de 1984

Gabino Díaz Merchán

Arzobispo de Oviedo

Presidente de la

Conferencia Episcopal Española

Fernando Sebastián Aguilar

Obispo-Secretario General de la
Conferencia Episcopal Española

El Secretario General de la Conferencia Episcopal Española hace constar que, conforme a la Disposición final 2ª, el **Segundo Decreto General sobre las normas complementarias al nuevo Código de Derecho Canónico** comenzará a obligar a partir del día 25 de agosto de 1985.

Madrid, 15 de julio de 1985

Fernando Sebastián Aguilar
Obispo-Secretario General de la
Conferencia Episcopal Española

DECRETO GENERAL SOBRE ALGUNAS CUESTIONES ESPECIALES EN MATERIA ECONOMICA

En marzo de 1981 la Conferencia Episcopal Española solicitó de la Santa Sede mandato especial para regular, de acuerdo con el Concilio Vaticano II, con nuevos criterios y normas, la vida económica de la Iglesia, atendida la decisión del Estado Español de entregar globalmente a la Conferencia Episcopal la dotación asignada a la Iglesia Católica.

La Santa Sede concedió lo solicitado con validez para un trienio, obligando a su revisión al promulgarse el nuevo Código de Derecho Canónico. Posteriormente, en Audiencia del 5 de noviembre de 1983, el Romano Pontífice prorrogó dichas normas por un año.

Varias disposiciones de aquellas normas especiales han pasado al derecho común en la nueva codificación. Otras, las contenidas en este Decreto, aunque no están recogidas en el derecho común, siguen siendo consideradas válidas y convenientes para la situación española, habida cuenta de la experiencia de los años pasados.

Por lo cual, obtenido el necesario mandato especial de la Santa Sede, a tenor del c. 455 . 1, esta Conferencia Episcopal

Decreta

Art. 1

1. La Conferencia Episcopal puede fijar, de modo vinculante para todos los Obispos, la dotación básica mínima que deben percibir todos los sacerdotes que trabajan con plena dedicación en ministe-

rios sacerdotales. La pluralidad de cargos o de ministerios ejercidos por un sacerdote serán considerados siempre como partes de un único oficio. Pero cada Obispo diocesano determinará los complementos necesarios para que la dotación sea congrua, atendidas las circunstancias de la diócesis y de cada sacerdote.

2. Los sacerdotes que el 31 de diciembre de 1977 cobraban por ser beneficiados la nómina y la gratificación de la correspondiente pieza eclesiástica, mientras sean beneficiados tienen derecho adquirido a dicha nómina y gratificación, que no podrá ser inferior a la quinta parte de la dotación básica sacerdotal.

Art. 2

Los sacerdotes que desempeñan sus actividades en instituciones no diocesanas con misión canónica, percibirán sus honorarios a través del Obispado, salvados siempre los derechos que cada sacerdote pudiera tener. La Conferencia Episcopal y el Obispo propio pueden permitir a los sacerdotes percibir directamente su retribución en las instituciones donde trabajan, cuando haya razones específicas de su misión pastoral.

Art. 3

A partir de los sesenta y cinco años cumplidos, todo sacerdote puede solicitar la jubilación dentro del sistema de la Seguridad Social del Clero; pero queda a juicio del Obispo dar trámite o no a la solicitud. El Obispo puede imponer dicha jubilación a los sacerdotes que hayan cumplido los setenta años de edad, sin exceptuar ningún oficio eclesiástico, aun conferido con anterioridad al nuevo Código de Derecho Canónico.

Art. 4

Los Obispos locales, no obstante lo expresado en el c. 1284.2n. 4, pueden destinar a necesidades diocesanas las rentas de las fundaciones que superen la plena satisfacción de las cargas fundacionales y supuesta la necesaria redotación del capital para que la función no sufra deterioro.

Art. 5

A las fundaciones no autónomas, que tengan más de cincuenta años de existencia, constituidas según las normas del Código de Derecho Canónico de 1917, se les puede aplicar el vigente c. 1303 . 2.

Art. 6

La Conferencia Episcopal Española dictará normas sobre la distribución de los ingresos por la exhibición, reproducción y actos similares de todo el patrimonio artístico e histórico.

Disposición final

Este Decreto comenzará a obligar, conforme al c. 8 . 2, pasado un mes desde la fecha de su promulgación en el **Boletín Oficial de la Conferencia Episcopal Española**.

Madrid, 1 de diciembre de 1984

Gabino Díaz Merchán

Arzobispo de Oviedo

Presidente de la

Conferencia Episcopal Española

Fernando Sebastián Aguilar

Obispo-Secretario General de la

Conferencia Episcopal Española

El Secretario General de la Conferencia Episcopal Española hace constar que, conforme a la Disposición final, el **Decreto General sobre algunas cuestiones especiales en materia económica** comenzará a obligar a partir del día 25 de agosto de 1985.

Madrid, 15 de julio de 1985

Fernando Sebastián Aguilar

Obispo-Secretario General de la

Conferencia Episcopal Española

Num. 10 - Octubre del 1985

Los sacerdotes. La pluralidad de cargos de párrocos en las parroquias de las diócesis de España. La pluralidad de cargos de párrocos en las parroquias de las diócesis de España. La pluralidad de cargos de párrocos en las parroquias de las diócesis de España.

Disposición final

2. Los sacerdotes que en el día 1 de diciembre de 1977 se encontraban en posesión de un cargo de párroco en las diócesis de España, continuarán ejerciendo el mismo hasta el día 31 de diciembre de 1981. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982.

Art. 2

Madrid, 1 de diciembre de 1981

Los sacerdotes que desempeñan sus actividades en las parroquias de las diócesis de España, continuarán ejerciendo el mismo hasta el día 31 de diciembre de 1981. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982.

Art. 3

Los sacerdotes que desempeñan sus actividades en las parroquias de las diócesis de España, continuarán ejerciendo el mismo hasta el día 31 de diciembre de 1981. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982.

Art. 4

Los sacerdotes que desempeñan sus actividades en las parroquias de las diócesis de España, continuarán ejerciendo el mismo hasta el día 31 de diciembre de 1981. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982.

Art. 5

Los sacerdotes que desempeñan sus actividades en las parroquias de las diócesis de España, continuarán ejerciendo el mismo hasta el día 31 de diciembre de 1981. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982. Este Decreto comenzará a aplicarse a partir del día 1 de enero de 1982.